

With financial support
from the DAPHNE III
Programme of the
European Union

Seksuālā bulinga atpazīšana Eiropā pētījums

Rīgā, 2014.gada 26.martā

Resursu centrs sievietēm MARTA
www.marta.lv
centrs@marta.lv

Kas ir seksuālais bulings ?

○ seksuālā dimensija / dinamika vai dzimums

PIEMĒRAM:

- Apcelt kādu balstoties uz:
 - seksuālo dzīvi (nav bijis sekss / ir bijis sekss ar vairākiem cilvēkiem)
 - seksualitāti (izsmejot kādu par to, ka viņš ir homoseksuāls)
 - ķermeni (krūšu / dibena / muskuļu izmērs)
- Noniecinošā veidā apsaukāt kāda seksualitāti ("gejs")
- Izmantot seksuālus vārdus, lai kādu "noliktu" ("mauka")
- Izplatīt baumas par kāda seksualitāti un seksuālo dzīvi

u.c.

Pētījuma metode

- 1 fokuss grupas diskusija ar profesionāļiem
- 4 FG ar 13-15 gadus veciem jauniešiem (6-8 dalībnieki)
 - Rīgā (2)
 - Reģionos (2)
- 4 FG ar 16-18 gadus veciem jauniešiem (6-8 dalībnieki)
 - Rīgā (2)
 - Reģionos (2)
- **Video materiāli**
 - **Anketas**
 - **Sarunas**

Pētījums. Kvantitatīvie rezultāti Latvijā

- 52 jaunieši (27z + 25m)
- 90% latviešu
- vidējais vecums =15 gadi
- 65% pilsētnieki
- 10% strādā algotu darbu
- 76% kristieši, 22% bez reliģiskās piederības
- 98% heteroseksuāli, 2% biseksuāli
- 27% ir attiecības

Rezultāti Eiropā

- **Jaunas sievietes** biežāk ir upuri
- Biežākā upuru pieredze: **jaunietis vai jauniešu grupa cieši skatās (blenž) uz manu ķermeni veidā, kas man liek justies neērti.**
- Izplatītākie bulinga tipi: **balstīts uz izskatu, seksuālā vardarbība**
- Izplatītākā varmāku pieredze: **saukt kādu aizskarošos vārdos vai izplatīt baumas, jo domā, ka jaunietis nav pietiekami glīts vai apgērba dēļ**

Galvenās tēmas Eiropā

1. Seksuālā bulinga definēšana / atpazīšana
2. Publikai / publiskā vidē
3. Dzimumu diskurss un dinamika (dzimumu atšķirības, hetero-maskulinitātes apstiprināšana, sievietes objektifikācija un ievainojamība)
4. Seksuālā bulinga skaidrošana un mīkstināšana (atriebība pēc šķiršanās, upura vainošana, izklaide utt.)
5. Prevencijas stratēģijas (neko nedarīt, izpratni veicinoši uzdevumi, draugi palīdz – vecāki iejaucas)

Latvija uz Eiropas fona

- Neuzticēšanās pieaugušajiem saistībā ar atbalsta meklēšanu
- Risinājums: ignorēšana, bēgšana, izvairīšanās

SEXY PEOPLE: Es ieietu burbulī.

PĒTNIEKS: Kas ir burbulis?

SEXY PEOPLE: Tas ir tad, kad tevi neviens nevar dzirdēt, tev neviens nevar nodarīt pāri.

SMILEY: Jā, tā tu izdarīsi!

SEXY PEOPLE: Ieiešu burbulī, man nesāpēs arī, kad mani aiztikš, es būšu savā burbulī, es nejutīšos traucēts, ja tu man kaut ko teiksi.

PĒTNIEKS: Tu iesaki ignorēt tos citus?

SEXY PEOPLE: Jā.

Rezultāti Latvijā

13-15

- Upura bezspēcība / ievainojamība
 - Ignorēšana, bēgšana, izvairīšanās – labākie risinājumi
 - Upura vainošana
 - Uzticamu personu trūkums
- Aizspriedumi
 - Dzimumu stereotipi
 - Homofobija

Rezultāti Latvijā

13-15

- Mediji
- Kiberbulings

VICKY: *Nu šobrīd tur aktuāli... nu seksuālas attiecības pusaudžiem un tā, bet agrāk tas pats viss bija vienkārši nu... tas neizplatījās un neviens neko nezināja, bet tagad tas izplatās vienkārši, tās baumas.*

- Izpratnes trūkums

Rezultāti Latvijā

16-18

With financial support
from the DAPHNE III
Programme of the
European Union

- Kiberbulings
- Publika (skola)
- iespējami risinājumi:
 - jauniešiem ir spēks
 - proaktīvas darbības
 - uzticības veidošana

Rezultāti Latvijā

16-18

- Dzimumu jautājums:
 - Solidaritāte starp zēniem
 - Reputācija
 - Meiteņu objektifikācija

REGĪNA: Piemēram, mūsdienų latviešu izpildītāju dziesmas - Bermudu Divstūris. Tur bez maz vai ir tā: man patīk meitene, kam lieli pupi, vai liela pakaļa... Un citās dziesmās sievietes ir nevis sievietes, bet kuces. No vienas puses aizvairo. Dziesmas jau labas, bet aizvairojoši.

SOLVEIGA: Tas ietekmē arī puisi, var būt iepriekš viņi tā nav domājuši, bet tagad – ā, jā!

ZENTA: Bet ja vēl [izpildītāji] labi dzied. Tad viss kārtībā, tad var [puisi] runāt un lietot to [apziņojumos].

Profesionāļu skatījums Eiropā

- Seksuālais bulings valda
 - Normalizēts, tolerizēts, nav sankciju
 - Tāpēc grūti atpazīt, definēt

Tikai tāpēc, ka seksuālais bulings mūsdienās ir tik izplatīts, jaunieši pa lielam ir pieņēmuši vardarbību kā kaut ko akceptējamu.

Profesionāļu skatījums Eiropā

- Radies seksualizācijas kultūras ietekmē
 - Masu mediju saturs
 - TV / žurnāli / avīzes
 - Internets
 - Datorspēles

EILS: *Mūsdienās pornogrāfija spēlē ievērojamu lomu internetā. Ja tu vari lietot Google, tu vari redzēt un apmeklēt VISU!*

DŽIANNI: *Un arī netīšām! Kad es biju jauns, nejauši uzgāju pornožurnālu. Mūsdienās, kamēr tiek lejupielādēta dziesma, jūs nejauši uzduraties kailas sievietes vai vīrieša bildēm.*

Profesionāļu skatījums Eiropā

- Tehnoloģiju ietekme

Tas ir pieejamāks un... vienkārši intensīvāks un tāpēc šķiet, ka izplatītāks, bet tas ir tikai tehnoloģiju ietekmē.

- Jaunieši zinošāki par profesionāļiem, vecākiem

Es baidos, ka mēs kā sabiedrība, kā pieaugušie esam nodevuši tehnoloģiju līderismu bērniem, tāpēc, ka viņi ar tām spēlējas. Un kaut kur pa vidu mēs esam pazaudējuši... ir pārrāvums starp mums un to, ko jaunieši uzskata par “savu”.

Profesionāļu skatījums Eiropā

- Prevencija
 - Strādāt ar visām iesaistītajām pusēm (starpinstitucionālā sadarbība)
 - Reputācijas jautājums

Patiesībā pozitīvajai attieksmei būtu jānāk no skolas administrācijas. Ja skolas administrācija to gribēs noslēpt – “nekas tik apkaunojošs mūsu skolā nenotiek”...

- Konsekventas un regulētas pieejas trūkums

With financial support
from the DAPHNE III
Programme of the
European Union

Resursu centrs sievietēm MARTA

www.marta.lv

